



Tee oikein.

**Hyväksytty:** Tekninen lautakunta 17.6.2026, 45§

**Voimaantulo:** 18.6.2026

**Korvaa aiemman ohjeen:** Tekninen lautakunta 25.7.2006, 85§

## HAAPAJÄRVEN KAUPUNKI

### OHJE MAANRAKENNUS-, KAIVU- JA JOHTOTÖIDEN SUORITTAMISESTA YLEISILLÄ ALUEILLA

#### 1. Ohjeen tarkoitus ja soveltamisala

Tätä ohjetta sovelletaan kaikkiin maanrakennus-, kaivu-, johto-, putki-, kaapeli-, kauko-  
lämpö-, vesihuolto- sekä muihin vastaaviin töihin, joita tehdään Haapajärven kaupungin  
omistamilla tai hallinnoimilla kaduilla, kevyen liikenteen väylillä, puistoissa, toreilla ja  
muilla yleisillä alueilla.

Ohjeen tavoitteena on varmistaa yleisten alueiden turvallinen käyttö, kunnallisteknisten  
rakenteiden säilyminen, rakentamisen laatu sekä liikenteen sujuvuus työn aikana.

Työssä on noudatettava tämän ohjeen lisäksi voimassa olevaa lainsäädäntöä, viran-  
omais määräyksiä, InfraRYL-julkaisuja, työselityksiä sekä hyvää infra- ja maanrakennusta-  
paa.

#### 2. Luvat ja ilmoitukset

Yleisellä alueella tehtävä maanrakennus- tai kaivutyö edellyttää aina kaupungin myöntä-  
mää kaivulupaa ennen työn aloittamista.

Kiireellisissä häiriö- ja korjaustapauksissa työ voidaan aloittaa välittömästi vahingon tai  
vaaran poistamiseksi. Tällöin lupahakemus on toimitettava kaupungille viimeistään seu-  
raavana työpäivänä.

Työn toteuttajan tulee ennen työn aloittamista selvittää kaikki alueella sijaitsevat johdot,  
putket, kaapelit, laitteet ja muut rakenteet, sekä sopia tarvittavista suojaus- ja turvalli-  
suustoimenpiteistä niiden omistajien kanssa.

Mikäli työ vaikuttaa liikenteeseen, hakijan tulee laatia työnaikainen liikennejärjestely-  
suunnitelma ja huolehtia sen toteuttamisesta koko työn ajan.

Poliisille, pelastusviranomaiselle tai muille viranomaisille tehtävistä ilmoituksista vastaa  
luvan saaja.

### **3. Vastuut ja työnjohto**

Luvan saaja vastaa työn suunnittelusta, toteuttamisesta, turvallisuudesta, laadusta sekä kaikista työn aiheuttamista kustannuksista ja vahingoista.

Työlle on nimettävä vastuullinen työnjohtaja, joka vastaa työn toteutuksesta ja siitä, että työ suoritetaan lupaehtojen, hyväksytyjen suunnitelmien sekä tämän ohjeen mukaisesti. Vastuullisella työnjohtajalla tulee olla vähintään maanrakennusalan rakennusmestarin, rakennusmestari (AMK), yhdyskuntatekniikan insinöörin tai muu kaupungin hyväksymä vastaava koulutus, sekä vähintään kolmen vuoden kokemus vastaavista maanrakennus- tai kunnallisteknisistä töistä.

Vaativissa hankkeissa kaupunki voi edellyttää hankkeen vaativuusluokkaa vastaavaa FISE-pätevyyttä tai muuta vastaavaa osoitettua erityisosaamista.

Työnjohtajalla tulee olla voimassa oleva Työturvallisuuskortti. Liikennealueella tehtävissä töissä työnjohtajalla tulee lisäksi olla vähintään Tieturva 2 -pätevyys.

Työnjohtajan on oltava tavoitettavissa koko työn ajan. Hyväksytyn työnjohtajan vaihtaminen edellyttää kaupungin hyväksyntää.

Kaupungilla on luvanhakijan niin esittäessä oikeus hyväksyä yksittäistapauksessa myös muu riittävän ammattitaidon omaava henkilö työnjohtajaksi.

### **4. Työmaan järjestäminen**

Työmaa on toteutettava siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa liikenteelle, ympäristölle, kiinteistöille ja alueen käyttäjille.

Työalue on rajattava ja merkittävä voimassa olevien liikenne- ja työturvallisuusmääräysten mukaisesti. Jalankulun, pyöräilyn, pelastustoiminnan sekä kiinteistöjen kulkuyhteyksien toimivuus on turvattava koko työn ajan.

Työmaan materiaalien, koneiden, työmaakoppien ja varastointialueiden sijoittamisesta on sovittava etukäteen kaupungin kanssa. Luvanhakijan on hakemuksessa esitettävä työmaa- ja liikennesuunnitelma, mikäli kaupunki katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupungin nimeämällä valvojalla on oikeus tarkastaa työmaa ja antaa työn suorittamista koskevia määräyksiä. Valvojan antamia ohjeita on noudatettava viivytyksettä.

### **5. Kaivutyön toteuttaminen**

Kaivutyöt on suunniteltava ja toteutettava siten, että kaivantojen laajuus ja aukioloaika jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Ennen kaivua päällysteet on leikattava siistein ja suoraviivaisin reunauksin. Kaivantojen tuenta, suojaaminen ja kuivatus on toteutettava siten, ettei sortumia, painumia tai ympäristövahinkoja synny.

Työn aikana on huolehdittava siitä, etteivät olemassa olevat rakenteet, johdot, kaapelit, putket, reunatuet, puut tai istutukset vaurioidu.

Puiden ja pensaiden juuristoalueella työskentely edellyttää kaupungin erillistä hyväksyntää. Mikäli kasvillisuutta joudutaan poistamaan tai se vaurioituu korjauskelvottomaksi, luvan saaja vastaa korvaavien istutusten kustannuksista. Työnaikaisesta kuivanapidosta on huolehdittava niin, ettei ympäröiville rakenteille tai alueille aiheudu vahinkoa.

Kaivannosta poistettavat maa-ainekset on käsiteltävä ympäristömääräysten mukaisesti. Hyötykäyttöön soveltuvien massojen käytöstä sovitaan tapauskohtaisesti kaupungin kanssa.

## **6. Kaivannon täyttö ja rakenteiden palauttaminen**

Kaivanto on täytettävä viivytyksettä työn valmistuttua.

Täyttömateriaalien tulee täyttää rakenteelle asetetut tekniset vaatimukset. Täyttö tehdään kerroksittain ja tiivistetään tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla siten, että rakenteen kantavuus vastaa vähintään ympäröivän rakenteen kantavuutta.

Kaupunki voi edellyttää kantavuus- tai tiiveysmittauksia ennen rakenteiden hyväksymistä. Katujen, kevyenliikenteen väylien, pysäköintialueiden ja muiden päällystettyjen alueiden rakennekerrokset ja päällysteet on palautettava vähintään alkuperäistä vastaavaan kuntoon.

Päällystettävän alueen lopullisen laajuuden määrittää kaupungin valvoja siten, että lopputuloksesta saadaan rakenteellisesti ja ulkonäöllisesti yhtenäinen.

Kiveykset, laatoitukset, reunatuet, nurmialueet, istutukset ja muut rakenteet on palautettava alkuperäistä vastaavaan kuntoon, ja työalueelta poistettava ylimääräiset maa-ainekset, rakennusmateriaalit, työvälineet sekä jätteet viivytyksettä työn päätyttyä.

Kaivannon täytöstä ei saa myöhemmin aiheutua painumia tai muita vaurioita alueen rakenteille.

## **7. Kaukolämpö-, vesihuolto- ja kaapeliverkostot**

Johtojen, putkien ja kaapeleiden sijoittamisesta katualueelle on sovittava kaupungin sekä verkoston omistajan kanssa suunnitteluvaiheessa.

Rakenteet on sijoitettava kaupungin hyväksymään sijaintiin ja korkeusasemaan.

Liikenneväylien alitukset tulee toteuttaa ensisijaisesti rakenteita rikkomatta. Mikäli alueella on olemassa olevia suoja-putkia tai varauksia, niitä tulee hyödyntää mahdollisuuksien mukaan.

Rakentamisen valmistuttua luvan saajan tulee toimittaa kustannuksellaan laaditut toteumatiedot, sijaintimittaukset sekä muut kaupungin edellyttämät dokumentit kaupungin osoittamaan tietojärjestelmään tai rekisteriin.

Sijaintitiedot tulee toimittaa koordinaatti- ja korkeusjärjestelmässä, jota kaupunki kulloinkin käyttää.

## **8. Ympäristönsuojelu ja puhtaanapito**

Työmaa on pidettävä koko työn ajan siistinä ja turvallisena.

Pölyn, melun, tärinän ja vesistökuormituksen syntymistä on ehkäistävä käytettävissä olevin keinoin. Kaivumaiden, lietteen tai muiden epäpuhtauksien joutuminen kadulle, hulevesi- tai jätevesijärjestelmään on estettävä.

Työmaan puhtaanapidosta vastaa luvan saaja. Mikäli työmaata ei kehotuksesta huolimatta siivota asianmukaisesti, kaupunki voi teettää puhdistustyöt luvan saajan kustannuksella.

## **9. Tarkastukset, hyväksyminen ja takuu**

Kaupungilla on oikeus suorittaa työmaalla tarkastuksia työn eri vaiheissa.

Kaivantoa ei saa peittää ennen kuin mahdolliset tarkastukset on tehty tai kaupungin valvoja on antanut siihen luvan.

Työ katsotaan hyväksytyksi, kun alue on palautettu vaadittuun kuntoon, tarvittavat mitaus- ja toteuma-asiakirjat on toimitettu ja kaupungin valvoja on hyväksynyt työn.

Kaivutyön takuu-aika on kaksi (2) vuotta työn hyväksymisestä.

Ennen takuuajan päättymistä on luvan saajan pyydettävä kaupungilta takuuajan tarkastusta. Mikäli takuuajana ilmenee painumia, rakenteellisia puutteita tai muita työstä johtuvia virheitä, luvan saaja on velvollinen korjaamaan ne omalla kustannuksellaan, tai kaupunki voi teettää ne luvan saajan lukuun.

Jos myöhemmin havaitaan, että työssä on käytetty määräysten vastaisia materiaaleja, poikettu hyväksytyistä suunnitelmista tai laiminlyöty laatuvaatimuksia, vastaa luvan saaja virheiden korjaamisesta myös takuuajan jälkeen.

Kaupunki voi tarvittaessa vaatia luvan saajalta vakuuden työn asianmukaisen toteuttamisen ja takuuajakaisten velvoitteiden varmistamiseksi.

## 10. Maksut ja johtojen myöhemmät siirrot

Yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14b §:n perusteella kunnalla on oikeus periä maksu lupien käsittely- ja työn valvontakuluista sekä työn aiheuttamasta haitasta.

Kaivuluvista, alueen käytöstä sekä johtojen sijoittamisesta peritään kaupungin kulloinkin voimassa olevan taksan mukaiset maksut.

Mikäli myöhemmin toteutettavat katu-, vesihuolto- tai muut yleisen alueen rakennushankkeet edellyttävät tällä luvalla sijoitettujen johtojen, kaapeleiden, putkien tai niihin liittyvien laitteiden siirtämistä tai muuttamista, vastaa kustannuksista luvan saaja tai rakenteen omistaja, ellei toisin ole sovittu.

## 11. Seuraamukset

Mikäli tämän ohjeen määräyksiä, lupaehtoja tai valvojan antamia määräyksiä ei noudateta, kaupungilla on oikeus keskeyttää työ sekä teettää tarvittavat korjaus- tai turvallisuustoimenpiteet luvan saajan kustannuksella.

Kaupunki voi lisäksi periä toteutuneista kustannuksista aiheutuneet kulut sekä käyttää mahdollisesti asetettua vakuutta velvoitteiden täyttämiseksi.

## 12. Töissä noudattavat ohjeet

Kaivutöissä noudatetaan seuraavia määräyksiä ja ohjeita:

- Tämä ohje
- Kaapelikaivantotyöt, yleinen työselostus 1999, Suomen Kuntaliitto
- Asfalttiurakan asiakirjat 2005, työselostus, Suomen Kuntaliitto ja PANK ry
- Asfalttinormit 2008, PANK ry
- Betoni- ja luonnonkivituotteet päällysrakenteena, SKTY n:o 14, 1997
- InfraRYL 2006, Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset 2006, osa 1: väylät ja alueet
- Rakennusurakan yleiset sopimusehdot, YSE 1998
- Vihertöiden yleinen työselitys VRT 11
- Tilapäiset liikennejärjestelyt katualueella, SKTY julkaisu 19/99
- Esteettömän ympäristön suunnittelukortti SuRaKu 8, tilapäiset liikennejärjestelyt
- Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä, Tiehallinto 2003